

AFTALE OM EN SÆRLIG INDSATS FOR FØRTIDSPENSION OG FLEKSJOB

2017

AFTALE OM SÆRLIG INDSATS
FOR FØRTIDSPENSION OG
FLEKSJOB

I København står 12.500 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i dag uden for arbejdsmarkedet. Det skyldes blandt andet problemer med fysisk og psykisk helbred. Denne aftale sikrer et øget fokus på, at der i BIF og SOF arbejdes optimalt med den rigtige indsats, og at borgerne er visiteret til de rette ordninger.

For at sætte øget fokus på de udsatte borgere i København vedtog Beskæftigelses- og Integrationsudvalget den 11. november 2015 'Aftale om udsatte borgere'.

Et af de centrale principper i aftalen er, at borgerne skal visiteres til førtidspension og fleksjob hurtigere og nemmere.

Til at understøtte princippet blev det aftalt at nedsætte en taskforce, hvor "Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen sammen med Socialforvaltningen [skal] afklare, om borgere, der har været på kontanthjælp i mange år og er tilknyttet Socialforvaltningens tilbud for de mest udsatte, er i målgruppen for førtidspension eller evt. andre ordninger".

Derudover blev det aftalt at "[d]er skal foretages en praksisundersøgelse for at få mere viden om og anbefalinger til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens praksis for de særlige ordninger".

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget blev orienteret om kommissoriet for taskforcen på et fælles udvalgsmøde den 10. februar 2016.

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget fik forelagt konklusionerne af taskforcens arbejde den 17. marts 2017 samt forslag til initiativer, som forvaltningerne på baggrund heraf ville igangsætte.

Taskforcen konkluderer samlet set, at der ofte mangler et sidste forsøg på at udvikle og afklare borgerens arbejdsevne, herunder ved at belyse borgerens funktionsevne.

Praksisundersøgelsen konkluderer:

- at de afgørelser, der træffes i København, er korrekte, men
- at der kan skabes bedre fremdrift i borgernes forløb,
- at der med de rette midler kan arbejdes yderligere med borgernes arbejds- og funktionsevne, så forvaltningerne hurtigere kan sikre den rette dokumentation i borgerens sag, så dokumentationen kan leve op til lovgivningens krav og Ankestyrelsens praksis.

Aftalen skal ses i sammenhæng med at der via udmøntningen af satspuljemidlerne ”Flere skal med” bliver bedre muligheder for at sætte fokus på de udsatte borgere.

Borgerrepræsentationen har siden reformen af førtidspension og fleksjob trådt i kraft den 1. januar 2013 og frem til og med 2018 bevilget 100 mio. kr. til at opfylde kravene i loven om, at borgerens sag skal behandles på rehabiliteringsteam og vurderes af en sundhedskoordinator fra regionen. Dette er udover kompensation fra staten til de nye elementer i reformen. Det bemærkes, at midlerne er bevilget varigt, således at der er afsat 17,6 mio. kr. årligt, hvilket betyder at der hvert år afsættes 17,6 mio. kr. fra 2019 og frem ud over de 100 mio. kr.

På trods af de mange ekstra midler til området har Københavns Kommune få sagsbehandlingsressourcer sammenlignet med andre kommuner. I 2014 udførte konsulentfirmaet Quartz+Co en analyse for Finans- og Beskæftigelsesministeriet samt KL. Analysen viste, at der i Københavns kommune var færre sagsbehandlere pr. borger end i andre kommuner. Generelt modtager borgerne i Københavns kommune den lovmæssige ret- og pligt opfølgning (samtaler og aktivering), men de relativt færre sagsbehandlingsressourcer betyder alt andet lige, at andre kommuner har mulighed for at følge yderligere og tættere op på den enkelte borger end loven foreskriver.

Løsning: Afklaring af flere borgere til førtidspension og fleksjob

D. 28. juni 2017 indgik partierne i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget en delaftale om at afsætte 4,5 mio. kr. til en fremrykket gennemgang af alle kontanthjælpssager med mere end fem års varighed med det formål at afklare, hvilke borgere, der skal visiteres til:

- A. En virksomhedsrettet indsats
- B. Er i målgruppen for ressourceforløb, førtidspension eller fleksjob
- C. Er ude af stand til at deltage i en beskæftigelsesrettet indsats pga. alvorlige sociale eller helbredsrelaterede udfordringer

Aftalepartierne er med denne aftale enige om at iværksætte yderligere initiativer og økonomi, så borgerne hurtigere bliver visiteret til de rette ordninger med særligt fokus på ressourceforløb, førtidspension og fleksjob.

Initiativerne iværksættes inden for lovens rammer. Ankestyrelsens principafgørelser og domme fra domstolene er bindende retskilder, som forvaltningerne er forpligtet til at efterleve. Men aftalepartierne ønsker samtidig, at forvaltningen udnytter alle muligheder for at udøve et konkret individuelt skøn inden for lovens rammer til at sikre at borgernes sag afklares hurtigere og nemmere.

Partierne ønsker et styrket fokus på, hvornår borgeren er tilstrækkeligt afklaret til, at der kan træffes afgørelse om førtidspension, og at det undgås, at der iværksættes unødvendige afklaringsforløb.

Partierne ønsker endvidere, at Beskæftigelsesforvaltningen og Socialforvaltningen i sin tolkning af lovgivningen kun bruger principafgørelser og domme i retssystemet som gældende retspraksis – ønsker om at ændre praksis på baggrund af øvrige retskilder (vejledninger, almindelige afgørelser etc.) skal politisk behandles i BIU og SUD. Og der beslutes en politisk drøftelse i udvalgene i den udstrækning eksisterende praksis er baseret på andre retskilder end principafgørelser og domme i retssystemet.

Aftalepartierne iværksætter følgende initiativer:

1) Opfordring til at henvende sig

Aftalepartierne bestiller et budgetnotat på, hvad det vil koste, hvis borgerne opfordres til at henvende sig, såfremt de ønsker at få gennemgået deres sag mundtligt med henblik på at få en bedre forståelse af deres afgørelse og sag, fx om de er i målgruppen for førtidspension eller fleksjob.

2) Kommunikation med borgerne styrkes

BIF-uddannelsen blev etableret i 2016, som en særlig målrettet uddannelse til medarbejderne i BIF med borger og virksomhedskontakt, da der ikke findes en statslig uddannelse for jobkonsulenter. Med udgangen af 2017 har alle medarbejdere i BIF gennemført uddannelsen.

To ud af tre hovedmål for BIF-uddannelsen handler om kommunikation, herunder god sagsbehandling (bl.a. respekt, ordentlighed og tydelighed) og gode samtaler med jobfokus (bl.a. metoder og motivation).

BIF-uddannelsen sikrer således et godt fundament for at arbejde videre med sagsbehandlernes kompetencer til at møde borgerne med respekt og lydhørhed.

Aftalepartierne ønsker, at borgerne mødes med respekt og ordentlighed, bl.a. ved altid at holde den gode tone. Partierne afsætter derfor 0,3 mio. kr. til at understøtte forankringen af BIF-uddannelsen, som skal anvendes til supervisionsforløb i jobcentret.

Derudover beder aftalepartierne om, at forvaltningerne gennemgår klagevejledningen i relevante afgørelser, således at det sikres, at borgerne får en bedre forståelse af mulighederne for at klage over afgørelser truffet af forvaltningen, herunder at få en vurdering af Ankestyrelsen.

Aftalepartierne ønsker at sætte fokus på onboarding af nye medarbejdere og den gode introduktion af medarbejderne i forhold til den gode kommunikation med borgerne, og pålægger forvaltningen at sikre en pædagogisk overdragelse af sager mellem medarbejderne.

3) En særlig afklaringsindsats

Størstedelen af udsatte borgere i København er ikke bevilget et ressourceforløb. De nye satspuljemidler giver mulighed for at afklare borgere med mere end 5 års kontanthjælpshistorik. Målet med satspuljemidlerne er at sikre en intensiv virksomhedsrettet indsats eller afklare denne gruppe af borgere til ressourceforløb, førtidspension eller fleksjob. Dog er fokus for satspuljemidlerne en virksomhedsrettet indsats, og midlerne er primært afsat til at arbejde med denne gruppe. Aftalepartierne ønsker derfor at supplere satspuljemidlerne med en øget indsats over for de borgere, der er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

Nogle af disse borgere skal tilkendes et ressourceforløb, hvor arbejdsevnen forsøges udviklet. For andre vil det være åbenlyst, at de kan tilkendes en førtidspension og fleksjob uden et ressourceforløb først. For begge grupper kræver det en særlig indsats og tættere opfølgning end ret- og pligt-opfølgningen, hvorfor det er forbundet med ekstra udgifter at afklare borgerne hurtigere for at sikre den tilstrækkelige og krævede dokumentation fra Ankestyrelsen.

Der afsættes midler til en særlig indsats for at få afklaret de borgere, hvor den fremrykkede satspuljegennemgang (jævnfør aftale af 28. juni 2017) har vist, at der er tvivl om, hvorvidt borgerens arbejdsevne kan udvikles.

Der afsættes ekstraordinære midler til at skabe fremdrift i de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtageres sager, bl.a. til afholdelse af hyppigere samtaler resten af året og til at indhente den nødvendige helbredsmæssige dokumentation.

Derudover afsættes midler til at flere borgere kan få behandlet deres sag på rehabiliteringsteamet som en forudsætning for at blive visiteret til ressourceforløb, førtidspension eller fleksjob.

4) Fokus på fremdrift i ressourceforløbsager

Ressourceforløb varer som udgangspunkt 1-5 år med mulighed for at bevilge et nyt ressourceforløb, hvis borgeren opfylder betingelserne her for.

Det er muligt at afslutte ressourceforløbet og indstille til førtidspension eller fleksjob før ressourceforløbet er udløbet, også inden for det første år, hvis borgeren er tilstrækkeligt afklaret og sagen er dokumenteret.

Aftalepartierne ønsker at sætte fokus på og afsætte midlerne til yderligere fremdrift i det første ressourceforløb, således at det kan føre til en hurtigere afklaring af om borgeren er i målgruppen for førtidspension eller fleksjob, eller om borgeren alternativ har forbedret sin situation og kan vende tilbage til en ordinær indsats på kontanthjælp.

Partierne vil bede Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at sætte fokus på fremdriften i igangværende ressourceforløb med henblik på at sikre en hurtigere afklaring til førtidspension for den enkelte borger. SOF har det koordinerende ansvar for ca. 450 ud af 2.400 ressourceforløbsager.

5) Bedre funktionsevnebeskrivelser

Konklusionerne fra forvaltningens taskforce var, at forvaltningen kan blive bedre til at sikre, at der udarbejdes funktionsevnebeskrivelser, der objektivt beskriver borgerens funktionsevne. Aftaleparterne ønsker, at forvaltningerne øger fokus på at sikre en bedre afklaring af borgerens funktionsevne. Forvaltningerne skal samtidig have fokus på at anvende de oplysninger, der er indhentet fra de andre forvaltninger. Forvaltningerne vil have fokus på at inddrage ergoterapeuter og andre fagligheder i funktionsevnebeskrivelserne. Derudover skal der være fokus på vægtningen af de lægefaglige vurderinger.

Der afsættes 0,6 mio. kr. til kompetenceudvikling i BIF og SOF.

6) Nedsættelse af task force

At der nedsættes en taskforce med eksterne medlemmer, der skal undersøge, hvad i vores gældende praksis, der er skyld i, at vi er den kommune i landet, der tildeler færrest førtidspensioner og fleksjob, herunder hvilken praksis, man bør undlade, hvis man ønsker at øge antallet. Taskforcens formand og medlemmer skal politisk godkendes af udvalget.

7) Afrapporteringer til udvalget

Aftaleparterne er enige om, at der skal ske månedlig afrapportering for udviklingen på området til udvalget. Opfølgningen skal indbefatte, hvor mange der har fået tildelt førtidspension (herunder overgået fra ressourceforløb i hhv. BIF og SOF) og fleksjob, påbegyndt ressourceforløb, er i afklaring til ressourceforløb samt sygefraværet og medarbejderomsætningen på Jobcenter Lærkevej.

Indsatserne gennemføres i 2017. Afrapporteringerne fortsætter indtil medio 2018.

Økonomi

Aftalepartierne ønsker at finansiere ovennævnte tiltag ved en konvertering af 16,7 mio. kr. indsatsmidler til servicemidler i 2017. En konvertering af indsatsmidler til servicemidler skal godkendes af budgetaftaleparterne. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil udarbejde særskilt sag om finansiering af aftalen til behandling på Beskæftigelses- og Integrationsudvalget den 14. august med forelæggelse for ØU og BR derefter. En aftale forudsætter, at det nødvendige servicemåltal tilvejebringes.

Denne omprioritering vil være mulig, fordi forvaltningens brug af indsatsbudgettet til målgruppen har været mindre end forventet i første halvår. I stedet for at mindreforbruget fra 1. halvår anvendes i 2. halvår, forbeholdes nogle af midlerne til sagsbehandling. Der vil fortsat være aktiveringsmidler nok til at iværksætte den fornødne afklaringsindsats. De i udvalget aftalte særindsatser berøres ikke.

Tabel 1: Midler til særlig indsats for førtidspension og fleksjob, som indgår i denne aftale

Udgifter (2017):	Mio. kr.
<i>Numrene referer til initiativerne nævnt oven for:</i>	
2) <i>Kompetenceudvikling af medarbejdere - styrket kommunikation og god borgerservice</i>	0,3
3) <i>Særlig afklaringsindsats (løst af sagsbehandlingen for kontanthjælpsmodtagere)</i>	
<i>Heraf:</i>	
<i>Ressourcer til sagsbehandlere (BIF)</i>	6,5
<i>Lægeerklæringer og anden lægefaglig bistand*</i>	5,0
<i>Ressourcer til sagsbehandlere (SOF)</i>	0,4
<i>Flere rehabiliteringsteammoder,</i>	
- <i>heraf BIF / regionen</i>	1,1
- <i>heraf SOF</i>	0,2
- <i>heraf SUF</i>	0,1
4) <i>Fokus på fremdrift i ressourceforløbsager (løst af sagsbehandlingen for ressourceforløbsmodtagere)</i>	
<i>Heraf:</i>	
<i>BIF</i>	1,8
<i>SOF</i>	0,4
5) <i>Kompetenceudvikling i forbindelse med bedre funktionsbeskrivelser</i>	
<i>Heraf:</i>	
<i>BIF</i>	0,3
<i>SOF</i>	0,3
6) <i>Task force</i>	0,3
<i>I alt</i>	16,7
Finansiering (2017)	
<i>Reduktion af aktiveringsbudgettet som følge af mindre forbrug i første halvår af 2017.</i>	16,7
<i>Midler konverteres ifm. 2. regnskabsprognose. Dette kræver servicemåltal</i>	
<i>I alt</i>	16,7

*Såfremt alle midlerne ikke anvendes på lægeattester og anden lægefaglig bistand, vil midlerne anvendes som ressourcer til sagsbehandling.

Medarbejdertrivsel og sagsstammerne på Jobcenter Lærkevej skal forbedres ved at det undersøges, om man kan konvertere flere ubrugte indsatsmidler til service i form af flere medarbejdere, og om det er muligt at omplacere medarbejdere fra andre steder i BIF som følge af den lavere arbejdsløshed. Og hvor meget man kan nedbringe sagsstammerne med.

Aftalen kan have afledte økonomiske konsekvenser i 2018, fx til behandling af flere førtidspensionsager eller flere ressourceforløb. Såfremt der ikke tilføres midler, vil de nødvendige ressourcer skulle prioriteres af udvalgene inden for rammerne.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen forelægger en status for beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget i januar 2018.